

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez:

“ENERJİDE HEDEFİMİZ TAM BAĞIMSIZLIK”

“Enerjide bağımsızlığı siyasi bağımsızlıkla eşdeğer kabul ediyor ve tüm enerji piyasamızı bu anlayışa göre inşa ediyoruz. **Daha çok yerli, daha çok yenilenebilir** mottomuzla enerjinin birçok alanında tam bağımsızlığa doğru, kararlı adımlarla ilerliyoruz.”

EKOVİTRİN ÖZEL RÖPORTAJ

Türkiye'nin enerji geleceğinde en büyük hedefi dışa bağımlı bir ülke olmaktan kurtulmak. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Ekovitrin'e verdiği özel röportajda, “Enerjide hedefimiz tam bağımsızlık” dedi. Türkiye enerji politikalarını bu hedef doğrultusunda şekillendiriyor. Bakan Dönmez'in Ekovitrin'e yaptığı açıklama da bunu doğruluyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in altı çizilecek sözleri şöyle: “Enerjide bağımsızlığı siyasi bağımsızlıkla eşdeğer kabul ediyor ve tüm enerji piyasamızı bu anlayışa göre inşa ediyoruz. Daha çok yerli, daha çok yenilenebilir mottomuzla enerjinin birçok alanında tam bağımsızlığa doğru, kararlı adımlarla ilerliyoruz.” Ekovitrin, “Türkiye'nin enerji politikasını” Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile enine boyuna konuştu.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak gündeminizde öncelikli olarak

hangi konular yer alıyor? Konuyla ilgili hangi çalışmalar yürütüyorsunuz?

Milli Enerji ve Maden Politikamızı hazırlama sürecinden bugüne değin enerji portföyümüzü çeşitlendirmeyi temel felsefe olarak kabul ettik. Bu nedenle hidrokarbondan yenilenebilir kaynaklara, madenden nükleer enerjiye kadar hiçbir alanı ihmal etmeden çalışmalarımızı entegre bir şekilde sürdürüyor, çok boyutlu ve katmanlı bir anlayışı benimsemeye devam ediyoruz. Daha özele indığımızda; Cumhurbaşkanlığımız tarafından açıklanan İkinci 100 Günlük İcraat Programı'nda yer alan faaliyetlerimizi öncelikli olarak kabul ediyoruz. Bu kapsamda ilk olarak Hakkâri'ye doğal gazı ulaştırdık ve böylece 81 ilimizin tamamını doğal gazla kavuşturduk.

Ayrıca, TürkAkım boru hattının topraklarımızdaki kara bölümünün çalışmalarını da başlattık. Deniz bölümü tamamlanan projenin ikinci bölümünü tamamladığımızda ülkemize 15,75 milyar metreküp doğal gaz arzı

ENERJİDE BAĞIMSIZLIĞIMIZI PERÇİNLEYECEĞİZ: "Bugün yüzde 50 civarında olan yerli ve yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimimizi mümkün olduğu kadar artırma konusunda da kararlıyız. İthal ettiğimiz doğal gazdan elektrik üretimini azaltırken, Nükleer Güç Santrallerimizle de enerjide bağımsızlığı perçinleyeceğiz."

sağlayacağız. Artık doğal gazın yoğun kullanıldığı zamanları herhangi bir kısıntı ya da kesinti olmadan atlatacağız. Ayrıca ülkemizin enerjide bağımsızlığını bir adım daha ileri götürmek amacıyla doğal gaz üretimimizi artırarak 1 milyar metreküpü aşmak için de faaliyetlerimiz sürüyor. Yeni sahaların keşfi ve eski kuyuların tamamlama çalışmalarıyla yeniden üretime başlaması adımlarımız devam ediyor. Bu hedefimize de çok yakında ulaşacağız. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak çevre projelerimizin başında Geçen yıl başlattığımız "Bir Enerji Bir Nefes"

projesi yer alıyor. Bu kapsamda geçen hafta Amasya Suluova'da 100 dönümlük arazide 10 bin 100 fidanı toprakla buluşturduk.

"DAHA ÇOK YERLİ, DAHA ÇOK YENİLENEBİLİR"

■ Enerji sektöründe dışa bağımlılığın azaltılması konusunda ne gibi atılımlar hedefliyorsunuz? Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak kısa ve uzun vadede ne kadarlık yatırım hedefliyorsunuz?

Enerjide bağımsızlığı siyasi bağımsızlıkla eşdeğer kabul ediyor ve tüm enerji piyasamızı

zı bu anlayışa göre inşa ediyoruz. "Daha çok yerli, daha çok yenilenebilir" mottomuzla enerjinin birçok alanında tam bağımsızlığa doğru, kararlı adımlarla ilerliyoruz. Bu nedenle gerçekleştirdiğimiz tüm çalışmalarımız direkt olarak enerji bağımsızlığına atılan ve birbirini takip eden adımlar. Sığ ya da derin deniz ayırt etmeden hidrokarbon rezervlerimizi artırmak için denizlerimizin dört bir yanında faaliyetlerimize devam ederken, yerli kömür hamlemizle de kömür ithalatını bitirmeyi amaçlıyoruz. Bugün yüzde 50 civarında olan yerli ve yenilenebilir kaynaklardan elektrik üretimimizi mümkün olduğu kadar artırma konusunda da kararlıyız. İthal ettiğimiz doğal gazdan elektrik üretimini azaltırken, Nükleer Güç Santrallerimizle de enerjide bağımsızlığı perçinleyeceğiz.

Önümüzdeki dönemde ikinci ve üçüncü nükleer güç santrallerimiz, envanterimize katacağımız ikinci sondaj gemimiz, YEKA yarışmalarımız ve yerli kömür madenlerimizin ekonomimize kazandırılması adına yatırımlarımız daha da artacak.

"TÜRKİYE ENERJİDE CAZİBE MERKEZİ OLMA YOLUNDA BÜYÜK MESAFE KAYDETTİ"

■ Enerji, Türkiye'nin önemli sektörlerinden birisi. Enerji sektörüne baktığımızda karşımıza nasıl bir tablo çıkıyor? Türkiye'nin enerji sektöründe ulaştığı büyüklüğü değerlendirir misiniz?

Enerji piyasasını öngörülebilir kılmak ve sürdürülebilir bir sektörel büyüme sağlamak amacıyla attığımız adımların meyvelerini toplamaya başladık. Bugün ülkemiz enerjide TANAP ve TürkAkım gibi uluslararası projelerin merkez üssü olurken aynı zamanda serbest ve rekabetçi piyasasıyla yatırımcıların dikkatini çekiyor. Özellikle Organize Toptan Doğal Gaz Satış Piyasamızla, bölgemizde doğal gaz fiyatlarının yatırımcılar tarafından belirlendiği ilk ülke olduk. Böylece, 15 milyon doğal gaz kullanıcısı ve öngörülebilir piyasası ile Türkiye artık enerjide bir cazibe merkezi olma yolunda büyük mesafe aldı.

Yine elektrik üretim ve dağıtımında özel sektör tarafından yapılan yatırımlarla hem tüketicilere sunulan hizmet kalitesi arttı hem de enerji sektörüne duyulan güven katlandı. Bu güven ortamını uluslararası ortaklıklarla gerçekleşen Nükleer Güç Santrallerimizle daha da kuvvetlendireceğiz. Sektör büyümeye ve gelişmeye devam edecek. Teknolojik yatırımlar ve yerli teknolojiyi temel alan bir enerji sektörüne dönüşü de bu sayede sağlayacağız. Bugün geldiğimiz merkezi konum dünya için vazgeçilmez bir noktaya gelecek. Öte yandan enerji sektörümüz yabancı yatırımları

Cüzdanınız olmadan ne kadar uzağa gidebilirsiniz?

Yenilenen VakıfBank Mobil ile sınır yok.

VakıfBank, Yanındaki Güç.

Mobil Temassız Ödeme, NFC özelliği bulunan Android 5.0 ve üzeri sürümlü akıllı telefonlarda çalışmaktadır. 90 TL ve altındaki işlemlerde telefonu, temassız POS cihazına okutmanız yeterlidir. 90 TL üzeri işlemler için ise POS cihazına kredi kartı şifresinin girilmesi gereklidir. Mobil Temassız Ödeme'ye bireysel, asıl kartlar eklenebilmektedir. Cepte Kazan ile sadece bireysel kart kampanyaları görüntülenmektedir. VakıfBank kampanyaları dilediği zaman durdurma ve değiştirme hakkına sahiptir.

444 0 724 | vakifbank.com.tr

VakıfBank
Burası Sizin Yeriniz

FATİH SONDAJ GEMİMİZLE START VERDİK: "Fatih gemimizle derin deniz sondajına start verdik. Ardından vakit kaybetmeden sığ deniz sondajımız için de matkabi çalıştırdık. Şimdi ise envanterimize kattığımız ikinci sondaj gemimizin heyecanını yaşıyoruz. İnanıyoruz ki, doğal gaz ya da petrol rezervlerimizi gün yüzüne çıkaracağız. Varsa mutlaka bulacağız."

rimcılarının da en fazla rağbet gösterdiği alanların başında geliyor. Büyüyen ekonomi ve artan nüfusla birlikte enerji talebimiz her yıl artıyor. Türkiye'nin sağlam ekonomi, siyasi istikrar ve güçlü liderlik sayesinde yatırımcılara her zaman öngörülebilir bir piyasa sunmuştur. Enerjide hakeza serbest piyasa kurallarının en iyi işlediği alanların başında geliyor.

Doğal gaz kuşkusuz en önemli enerji kaynaklarından birisini oluşturuyor. Doğalgaz konusunda ne gibi çalışmalar içindesiniz?

Doğal gaz alanında sürdürdüğümüz faaliyetlerin temelini arz güvenliğini sağlamak olarak belirledik. Bu amacı destekleyecek ulusal ve uluslararası projeleri devreye aldık, almaya devam ediyoruz. Boru hatları, depolama tesisleri ve FSRU gibi arz güvenliğini sağlamaya yönelik adımlar attık. Çalışmalarımızı bir adım daha ileri götürerek Fatih gemimizle derin deniz sondajına start verdik. Ardından vakit kaybetmeden sığ deniz sondajımız için de matkabi çalıştırdık. Şimdi ise envanterimize kattığımız ikinci sondaj gemimizin heyecanını yaşıyoruz. İnanıyoruz ki, doğal gaz ya da petrol rezervlerimizi gün yüzüne çıkaracağız. Varsa mutlaka bulacağız.

züne çıkaracağız. Varsa mutlaka bulacağız.

"NÜKLEER GÜÇ SANTRALLERİMİZİ ZORUNLU GÖRÜYORUZ"

■ Nükleer enerji, Türkiye'nin enerji açığını ne oranda kapatabilir?

Nükleer Güç Santrallerimizi büyüyen ekonomimizin ve üretimimizin durmadan ilerlemesi için zorunlu görüyoruz. Hem temiz hem de yüksek verimli santrallerimiz enerji ihtiyacımıza önemli katkılar sağlayacak. 2023 yılında devreye alacağımız Akkuyu NGS tek başına İstanbul'un bir yıllık enerji ihtiyacını sağlayacak kapasitede olacak. Santral ülkemizin yıllık enerji ihtiyacının ise yüzde 12,5'ini karşılayacak. Nükleer enerji daha dengeli bir enerji sepeti için büyük avantajlar sağlayacak. Çünkü nükleer santraller yüksek verimlilik esasına göre iklim koşullarından bağımsız çalışıyor. Nükleer enerji son yıllarda enerji arz güvenliğini sağlamak için ortaya koyduğumuz resmin en önemli parçası olacak.

"YENİLENEBİLİR KAYNAKLAR BİZİM İÇİN VAZGEÇİLMEZ"

■ Alternatif enerji kaynaklarında Türkiye'nin konumunu ve potansiyelini nasıl

Ekovitrin Genel Yayın Yönetmeni Bilal Koçak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ile Türkiye'nin enerji politikasını konuştu.

değerlendiriyorsunuz? Yenilenebilir enerji kaynakları konusunda nasıl bir strateji uyguluyorsunuz?

Milli Enerji ve Maden Politikamızın sacyaklarından birisini de yenilenebilir enerji kaynaklarımızın ekonomimize kazandırılması olarak benimsedik. Hem çevre açısından hem de enerji bağımsızlığımız açısından yenilenebilir kaynaklar bizim için vazgeçilmez. Özellikle güneş ve rüzgâr enerjisini daha etkin kullanmayı hedefliyoruz. Son 16 yılda kurulu gücümüzü 2,5 kat artırırken bu üretim artışında en büyük pay yenilenebilir enerji kaynaklarından geldi. Son 10 yılda yenilenebilir enerji kurulu gücümüz yaklaşık yüzde 200 oranında arttı. Yenilenebilir enerji kaynaklı kurulu gücümüzün toplam içindeki payı da yüzde 34'ten yüzde 48'e yükseldi. 2027 sonunda yenilenebilir kaynaklı kurulu gücümüzün toplam içindeki payının da yüzde 52,6 seviyesine gelmesini öngörüyoruz. 2018 yılında hidrolik hariç yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretimimiz 2017 yılına göre yaklaşık yüzde 35, 2016 yılına göre yaklaşık yüzde 70 oranında artış gösterdi. İnşallah gelecek 10 yıl içerisinde hem rüzgârda hem de güneşte toplam 20 bin MW ilave kurulu gücü devreye alacağız. İnşallah bu kapsamda yeni YEKA yarışmalarımızı da önümüzdeki günlerde ilan edeceğiz.

Ayrıca enerji teknolojilerinde merkez ülke olma hedefimiz doğrultusunda yenilenebilir enerji teknolojileri yatırımlarımızı sürdürüyoruz. Amacımız ilk olarak tamamı Türkiye'de üretilen paneller ve tribünleri kullanarak enerji elde etmek. İkinci aşamada ise enerji teknolojisi ihraç edecek bir konuma yükselmek. Çalışmalarımız bu yönde devam ederse inanıyorum ki ülke olarak tüm bu hedeflerimize ulaşacağız.

"ÖZELLEŞTİRMEYİ HEDEFLERE ULAŞILDI"

■ Elektrik dağıtım sektöründe gidilen özelleştirme ile hedeflere ne oranda ulaşılabildi?

Elektrik dağıtımının özel sektör yatırımlarına açılmasının ülkemize ve insanımıza hem hizmet kalitesi hem de sürdürülebilir ve öngörülebilir bir piyasa oluşturması açısından hedefine ulaştığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Bugün artık tüketiciler istedikleri elektrik dağıtım şirketinden hizmet alabiliyor. Bu durum rekabeti ve dolayısıyla sunulan hizmetin kalitesini olumlu olarak etkiliyor. Yaptığımız yeni düzenlemeyle tüketicilerin artık kendi elektriklerini üretebilmesinin de önünü açtık. Bir sürü bürokrasi vardı. Onları kaldırdık. Alınan harç, vergi ve diğer masrafları da kaldırdık. Hatta tüketicilerin ürettikleri elektri-

TÜRKİYE GÜÇLÜ LİDERLİKLE YATIRIMCILARA GÜVEN VERİYOR: "Türkiye, sağlam ekonomisi, siyasi istikrar ve güçlü liderlik sayesinde yatırımcılara her zaman öngörülebilir bir piyasa sunmuştur. Enerji de hakeza serbest piyasa kurallarının en iyi işlediği alanların başında geliyor."

ğin bir kısmını satmalarına imkân sağladık. Şirketler açısından bakıldığında ise; piyasada birden fazla oyuncunun bulunması ve tüketiciye sunulan seçme hakkı nedeniyle şirketler yatırımlarını sürekli artırmak ve geliştirmek zorundalar. Böylece teknolojiye istihdam, hizmet kalitesinden fiyatlandırmaya kadar çeşitlilik ve yatırımlar durmaksızın artıyor.

"YENİ SİSTEMLE TÜM HEDEFLERİMİZE ULAŞACAĞIZ"

■ Türkiye'de yeni bir oluşum olan Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçişinin gerek siyaset gerekse ekonomiye olan etkileri sizce nasıl olacak?

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemimizin ülkemize sağladığı en önemli yarar kuvvetler ayrılığının artık tam olarak ortaya çıkması oldu. Güçlü yürütme, yasama ve bağımsız yargı gerçek anlamıyla işliyor. Özellikle yürütme açısından bakıldığında sürdürülebilir ve kişilere göre değişmeyen politika ve stratejilerimiz doğrultusunda hizmetlerimiz devam ediyor. Yeni sistemimiz ve Cumhurbaşkanımızın vizyoner liderliği ve kararlılığı ile tüm hedeflerimize ulaşacağız.

Cumhurbaşkanlığı sistemimizin ekonomiye etkisini aslında çok yakın bir zamanda hepimiz şahit olduk. Çok yoğun kur manipülasyonlarına maruz kalmamıza rağmen bu süreci kolayca atlattığımız birkaç aylık

süreçte gelişenlere karşı güçlü duruşumuz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemimizin bir sonucuydu. Bugün dengeleme sürecine giren ekonomimizin, bu manipülasyonları Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sisteminin sonucu ortaya çıkan güçlü siyasi irade sayesinde savuşturduk. Önümüzdeki dönemde de üretken, yerli ve milli teknolojiyi temel alan anlayışımızla birçok projeyi hayata geçireceğiz. Türkiye'nin yarınları daha aydınlık. Kamu, özel sektör, STK ve üniversitelerimizin ortak çalışmaları, ayakları yere daha kuvvetli basan ve üreten Türkiye yolunda elimizi daha da güçlendirecek.

FİNANSAL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK, POLİTİK SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KATILIMCILIK

■ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı olarak hedeflerinizi öğrenebilir miyiz?

Milli Enerji ve Maden Politikamızı üzerine inşa ettiğimiz arz güvenliği, yerleşme ve öngörülebilir piyasa ilkelerimiz doğrultusunda, çok boyutlu ve enerji çeşitliliğini önleyen bir anlayışla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Göreve başladığım ilk zamanlarda yeni dönem hedeflerimizin çerçevesini ortaya koymuştum. Bu dönemde belirlediğimiz üç önceliğimiz var: Finansal Sürdürülebilirlik, Politik Sürdürülebilirlik ve Katılımcılık. Finansal sürdürülebilirlikte temel amacımız

yatırımların sürdürülebilirliği. Türkiye'ye güvenen ve yatırım yapan bütün yerli ve yabancı yatırımcılar bizim yatırımcımız. Politik sürdürülebilirlik ise Milli Enerji ve Maden Politikamızın devamı. Ar-Ge, teknoloji, yerli üretim, nükleer, maden, yerli ve yenilenebilir enerji kaynakları gibi stratejimizin temelini oluşturan bütün unsurlarda ortaya konan politikaların sürdürülmesi. Katılımcılık ise bütün paydaşların sürece dâhil olmalarını sağlamak. Örneğin, bu sene ilk defa Enerji Tüketici Konferansı düzenledik. Böylece enerjide hem üretken, hem tüketenin, hem de düzenleyicinin bir araya geldiği ve fikirlerini ortaya koyduğu bir platform oluşturduk. Bütün tarafların isteklerini ve taleplerini dinledik, not ettik. Enerjide tarafların değişen rolünün daha iyi anlaşılması adına oldukça verimli bir konferans oldu.

Öte yandan teknolojinin son imkânlarını kullanarak yenilenebilir kaynaklarımızı, hidrokarbon ve maden rezervlerimizi bularak insanımızın kullanımı sunmayı temel felsefe olarak kabul ediyoruz. Büyüyen ve gelişen Türkiye'nin enerjisini daima yüksek tutmak için Nükleer Güç Santrallerimizi kurarken, uluslararası projelerde anahtar rolü oynamaya da devam ediyoruz. Tüm çalışmalarımız daha çok yerli daha çok yenilenebilir enerji temelli bir enerji piyasası ve enerjide merkez ülke konumunda bir Türkiye için. **İ**